PREFAȚĂ

Odată cu creșterea intensității traficului rutier, în special a celui urban, motocicleta a devenit mijlocul de transport folosit din ce în ce mai mult, din următoarele motive:

- consum redus de combustibil, cam la jumătate față de consumul unui autoturism;
- poluare redusă;
- deplasarea pe spații înguste;
- necesitatea unor spații de parcare mici.

Pe lângă avantajele existente prezintă și dezavantaje:

- folosirea ei nu este posibilă pe timp de iarnă;
- riscul crescut al derapajului și/sau al răsturnării pe un carosabil cu aderență scăzută;
- instabilitatea la frânare, în special la viteze mari;
- apariția oboselii, datorită poziției inconfortabile, în deplasările lungi;
- tentația depășirilor riscante, datorită performanțelor dinamice ridicate și a gabaritului redus;
- observarea mai dificilă a unei motociclete în trafic, datorită gabaritului mic.

În funcție de vârstă, motocicletele se pot conduce astfel:

- de la 16 ani, motocicletă de categoria A1 (cilindree maximă de 125 cmc și putere maximă 11 kw);
- de la 18 ani motocicletă de categoria A2, cu putere maximă de 35 kw;
- de la 20 sau 24 de ani, motocicletă de categoria A, cu/fără ataș, precum și triciclu cu puterea de peste 15 kw, astfel:
  - de la 20 de ani, dacă persoana în cauză are o experiență de minim 2 ani în conducerea unei motociclete de categoria A2;
  - de la 24 de ani, fără condiții de experiență.

Pentru prezentarea la examenul de obținere a permisului de conducere pentru categoriile A1, A2 și A candidatul trebuie să urmeze cursurile unei școli de șoferi autorizate (cursuri teoretice și cursuri practice).

Instruirea premergătoare în afara unei școli de șoferi nu este benefică din următoarele motive:

- persoana care instruiește nu are pregătirea pedagogică și tehnică necesară;
- instruirea se poate face exclusiv într-un poligon;
- persoana instruită își însușește în mod greșit sau defectuos efectuarea unor manevre tehnice și nu beneficiază de instruirea în traficul real pe drumul public.

www.cartepedia.ro

Conducerea motocicletei

Modalitățile prin care se pot acumula cunoştințele necesare pentru conducerea unei motociclete, în funcție de factori precum timpul pe care îl ai la dispoziție, motivația personală, contextul social etc., sunt:

- pe cont propriu;
- prin înscrierea la un centru de formare pentru motociclişti şi participarea la cursul teoretic şi practic susținut de un instructor.

◆ Decizia de a învăța în mod independent pentru obținerea permisului de conducere a unei motociclete este adesea susținută de: exemplele oferite de către colegi sau de către alți motociclişti, sfaturile primite de la părinți sau de la cei apropiați, care au experiență în conducerea acestui tip de vehicul etc. În consecință, fie că se parcurge pe cont propriu acest drum, fie că se va solicita ulterior sprijinul unui instructor, scopul oricărui candidat este acela de a acumula conținutul minim de cunoştințe necesar pentru a se prezenta la examenul de obținere a permisului. În general, cei care încep prin a învăța singuri să conducă o motocicletă mizează pe faptul că, astfel, dobândesc cunoştințele de bază, indispensabile, restul depinzând de experiență şi de kilometrii parcurşi.

◆ Pe de altă parte, dacă se optează pentru a doua variantă de învățare, trebuie reținut că pregătirea specializată este eşalonată în timp (stagii, cursuri în săli) şi poate fi organizată în cursuri individuale sau colective.

www.cartepedia.ro

ÎNVĂȚAREA PE CONT PROPRIU

Fără îndoială că, în cazul unui program deja încărcat, absența obligației de a face față orarului riguros al cursurilor de pregătire este principalul avantaj. În plus, ședințele de învățare au o durată variabilă – în funcție de opțiunea personală –, iar cheltuielile sunt reduse.

Inconveniente

Instruirea pe cont propriu se poate dovedi dificilă, laborioasă, tocmai pentru că nu se beneficiază de consiliere de specialitate şi de indicații eficiente. Rezultatul poate fi astfel o învățare minimală, limitată la ceea ce este strict necesar, o instruire fără rigoare, ne-sistematizată, haotică (cuprinde adesea cunoştințe asimilate parțial, neaprofundate şi circumstanțiale).

În definitiv, această metodă riscă să coste chiar mai mult – în termeni de efort, timp şi bani – pentru că, neavând o bază solidă a pregătirii, ar putea fi nevoie să se repete examenul.

În cel mai bun caz, o pregătire precară, asociată unei lipse de experiență, va pune oricând proaspătul motociclist în fața riscului de a-şi deteriora motocicleta. Situație în care o asigurare este foarte utilă, oferind posibilitatea de a compensa costurile unui eventual accident.

SCOPUL PREGĂTIRII

Scopul pregătirii este de a transforma un candidat la examen într-un motociclist adevărat, adică într-un beneficiar care să ştie să conducă motocicleta, fără să încurce circulația, fără să surprindă, fără să fie, la rândul lui, surprins de participanții la trafic sau de situații imprevizibile pe traseu.

Nu este suficient să obții permisul. Este vorba şi despre asimilarea unui set de competențe solide, care să-ți permită să faci față tuturor situațiilor de pe şosea, să ştii să îți stăpânești mai bine vehiculul, să ştii să circuli în siguranță printre alți participanți la trafic, să cunoşti bine riscurile şi să ştii cum să le eviți.

ROLUL MONITORULUI SAU AL INSTRUCTORULUI

Rolul instructorului/monitorului este acela de a preda cunoştințele despre conducerea motocicletei într-o manieră gradată şi eficientă, cu o pedagogie completă şi adaptată fiecărui elev/candidat.

Instructorul urmăreşte în principal :

- elevul să nu deprindă practici greşite de conducere a motocicletei;
- elevul să asimileze comportamente şi să-şi formeze automatisme bune;

www.cartepedia.ro

- toate punctele programului de instruire să fie abordate, în termenii: **a şti** (cunoştințe), **a şti să faci** (abilități) şi **a şti cum să fii** (comportament pe şosea);
- elevii să profite de experiența sa.

Învățarea cu un specialist reprezintă un câştig de timp şi de eficiență. Aceasta permite să se obțină, în bune condiții de siguranță, bazele unei pregătiri solide, pe care elevul îşi va clădi propria sa experiență.

În plus, instructorul cunoaşte foarte bine condițiile de examen. Pregătirea sa completă şi adaptată contextului specific permite candidaților să se prezinte cu cele mai bune şanse de reuşită la examen.

DIFICULTĂȚI ÎN TIMPUL ÎNVĂȚĂRII PENTRU PERMIS

Orice modalitate de învățare ar alege – independentă sau coordonată de un instructor –, cel care se pregăteşte pentru conducerea unei motociclete va întâmpina diferite dificultăți.

Unele dintre acestea sunt **generale**:

- descoperirea unor aspecte dificile, care înainte păreau simple;
- impresia că nu progresează sau că înaintează foarte greu;
- existența unor momente de descurajare.

Altele **particulare**:

- descoperirea unor dificultăți legate de momentul plecării de pe loc, cum ar fi, de pildă, intemperiile, starea carosabilului etc.;
- necesitatea de a asimila un număr important de cunoştințe teoretice şi tehnice;
- necesitatea de a-şi impune o disciplină mai severă decât s-ar fi crezut.

Aceste dificultăți permit conducătorului de motocicletă să devină conştient de propriile sale limite, dar să-şi analizeze şi motivațiile profunde ale alegerii acestui vehicul.

Acestea pun în evidență rolul şi importanța instructorului, care va şti întotdeauna să evalueze dificultățile şi să reorienteze procesul de învățare pentru a remedia problema.

www.cartepedia.ro

Etapele pregătirii

Etapa 1: conducerea unei motociclete de viteză mică în afara circulației (circulație în poligon);

Etapa 2: conducerea unei motociclete de viteză normală în afara circulației;

Etapa 3: conducerea pe şosea, trecerea prin intersecție şi manevre de schimbare a direcției, în lipsa traficului sau cu trafic foarte redus;

Etapa 4: circulația în condiții normale, pe şosea şi în trafic aglomerat;

Etapa 5: cunoaşterea situațiilor care conțin dificultăți specifice.

În cadrul fiecărei etape, instructorul stabileşte o gradație logică, astfel încât elevul să asimileze şi să progreseze cât mai rapid cu putință.

De exemplu, nu i se cere elevului să execute manevre dificile, dacă etapele precedente nu i-au oferit elementele necesare pentru a ajunge în etapa următoare. De fapt, dacă elevul nu a parcurs toate etapele, vor exista lacune în instruirea sa, care, mai târziu, riscă să aibă repercusiuni în conduita pe şosea.

◆ Principalele scopuri ale pregătirii sunt:

- conducerea motocicletei;
- conduita pe şosea;
- comportamentul motociclistului în situații de urgență.

www.cartepedia.ro

SITUAȚIILE DE URGENȚĂ

O situație de urgență este o circumstanță neobişnuită, care solicită din partea motociclistului o reacție rapidă, precisă, adaptată, pentru a evita producerea unui accident.

Este vorba mai ales despre:

- evitarea unui obstacol care apare în ultimul moment (portieră deschisă brusc, un obiect căzut pe şosea, un copil care traversează imprudent, un vehicul care se opreşte într-un viraj şi pe care motociclistul îl descoperă târziu);
- reacția conducătorului de motocicletă atunci când intervine o defecțiune mecanică – comportamentul nepotrivit al pasagerului sau căderea bagajului transportat.

Pentru a face față unei situații de urgență, motociclistul trebuie să ştie să reacționeze rapid, exersând în mod repetat manevrele necesare (frânare de urgență, manevre de evitare, redresarea motocicletei înclinate prea mult), astfel încât să-şi formeze un automatism, o reacție pe care să o aibă în mod natural, atunci când este într-o astfel de situație.

www.cartepedia.ro

Motociclistul cu permis de conducere

ADAPTAREA GRADUALĂ LA CONDUCEREA MOTOCICLETEI

După obținerea permisului de conducere categoria A, motociclistul are o experiență limitată, astfel:

- câteva ore de condus pe şosea;
- manevrarea, adesea pentru scurt timp, a motocicletei;
- experiența conducerii unei singure motociclete;
- cunoaşterea doar a unora dintre situațiile posibile, întâlnite pe şosea.

Acesta trebuie să dobândească experiență, ceea ce presupune mulți kilometri parcurşi.

Este necesar să se adapteze gradat noilor situații, pe care nu le-a mai întâlnit la cursul de pregătire:

- intemperiile: ploaie, ninsoare, ceață etc.;
- anumite tipuri de trasee: munte, autostradă, marile aglomerații;
- circulația pe timp de noapte;
- traseele lungi;
- situațiile de urgență.

www.cartepedia.ro

Adaptarea progresivă presupune condu - cerea, în primă fază, a unei motociclete uşoare, a cărei greutate să fie manevrată mai simplu şi ale cărei performanțe să fie proporționale cu cele ale conducătorului.

Bazele pregătirii specializate – dacă s-a optat pentru această modalitate de formare – îi permit să progreseze mai repede şi mai sigur. În cazul unei situații problematice, cu un grad de dificultate greu de depăşit, care prezintă o anumită specificitate, se poate consulta oricând instructorul sau se poate urma un curs de perfecționare.

RISCURI SPECIALE ÎN CAZUL ÎNCEPĂTORILOR

Unul din 5 motociclişti morți sau răniți în accidente de circulație are permisul de conducere de mai puțin de un an.

Există o serie de motive care explică riscul crescut la care se expun începătorii.

- În primele trasee parcurse, motociclistul va observa că oboseşte rapid, aşa că este necesar să evite drumurile prea lungi/distanțele prea mari.
- Adesea, propria motocicletă trebuie cunoscută, pentru că există caracteristici diferite între mărcile şi tipurile de motociclete.
- Există tendința de a merge cu viteză, deşi reacțiile care i-ar permite începătorului să facă față situațiilor imprevizibile nu sunt încă bine exersate, nu au devenit reflexe.

ÎNCREDEREA ÎN SINE

La început, există o scurtă perioadă în care motociclistul se teme să urce pe motocicletă – acesta este momentul în care trebuie să se adapteze la vehiculul său şi să-l conducă. După un timp însă, motociclistul poate trece rapid la un exces de încredere în el însuşi, care este periculos, deoarece sunt necesari mii de kilometri pentru a cunoaşte bine reacțiile motocicletei, dar mai ales pentru a prevedea reacțiile celorlalți motociclişti.

Motociclistul începător ignoră cea mai mare parte a dificultăților de pe şosea şi nu devine conştient de acestea decât atunci când le întâlneşte.

www.cartepedia.ro

PRECAUȚIILE CU O MOTOCICLETĂ NOUĂ

O motocicletă nouă nu este neapărat şi recent fabricată. Prima motocicletă condusă după obținerea permisului poate fi foarte diferită de cea cu care s-a făcut pregătirea. Aceasta poate fi o motocicletă împrumutată sau de ocazie, pe care motociclistul o testează sau pe care tocmai a cumpărat-o.

Fiecare motocicletă reacționează diferit. Motociclistul poate fi surprins de poziția în timpul conducerii, de sistemul de frânare, de ținuta pe şosea, de sistemul de comenzi.

Este recomandat să se obişnuiască gradat cu comenzile, cu greutatea vehiculului şi, pe şosea, este bine să mărească marja de siguranță.

◆ **Discuțiile cu motociclişti experimentați pot să ofere soluții şi trucuri de natură să sporească siguranța şi confortul şi care să atenționeze totodată începătorii în privința riscului la care se expun în funcție de manevra pe care o efectuează.**

Înainte de cumpărarea unui anumit model de motocicletă, este întotdeauna util un sfat avizat de la cineva care deține acel tip de motocicletă.

Se pot urma stagii de pregătire şi de informare suplimentară.

www.cartepedia.ro

Forma fizică şi conduita motociclistului

VEDERE BUNĂ, PRECIZIE, REZISTENȚĂ FIZICĂ

Adesea în conducerea motocicletei, eficiența înseamnă deplină siguranță. În acest scop, trebuie să se poată conta în orice moment pe o vedere bună, pe precizia gesturilor şi pe rezistența fizică a celui care conduce.

Motociclistul trebuie să aibă un orizont vizual larg, iar ochii trebuie să fie obişnuiți să vadă departe, rapid şi cu precizie. Ochii sunt vulnerabili, de aceea este indispensabilă protecția lor cu ochelari sau cu un ecran.

A se reține însă că acuitatea vizuală poate scădea: este necesar, deci, un control oftalmologic regulat.

Pe de altă parte, gesturile trebuie să fie rapide şi precise, ceea ce nu se întâmplă dacă motociclistul este bolnav sau obosit, de exemplu.

Rezistența fizica îi permite să rămână vigilent şi eficient mai mult timp, în ciuda:

- vibrațiilor motorului;
- traficului (zgomot, lumini, mişcare);
- intemperiilor.

Nu întâmplător marii campioni de motociclism au, în primul rând, o condiție fizică excelentă, de atlet.

Atenție, însă! Rezistența are, totuşi, limite: nimeni nu poate lupta la infinit cu oboseala!

www.cartepedia.ro